

Yenilenen
85.000
ADET
Kapağıyla

Aşktan Dinle

CEMÂLNUR
SARGUT

Sorular: Nevval Sevindi

TASAVVUF SOHBETLERİ

NI
NEFES

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
NEFS	9
AŞK	15
YALAN	23
HASET VE KISKANÇLIK	33
GIYBET	43
SUÇU BAŞKASINA ATMAK	53
ALÇAKGÖNÜLLÜLÜK VE TEVÂZU	63
KANAATKÂRLIK	73
KİBİR	83
MÂNÂ KAPISI	93
DOST	103
CÖMERTLİK	111
GÖSTERİŞ	121
HELÂL, HARAM	131
HASTALIK	141
SABİR	151
NEFSİNİ BİLEN, RAB'BİNİ BİLİR	161
ÇOK TAMAHA, ÇOK ZİYAN GETİRİR	171

DÜRÜSTLÜK.....	181
ÇALIŞMAK.....	191
EDEP.....	201
İÇ DÜNYAMIZ.....	211
BİRLEMEK - NAMAZ.....	219
AKIL VE GÖNÜL.....	227
FEDAKÂRLIK.....	235
ANA-BABA HAKKI	245
HOŞGÖRÜ	255
ÖLÜM	263
KADIN	271
NEŞE	279

KENDİ GÖNLÜNE DOĞRU YOLA ÇIK

Çok Sevgili Cemâlnur Sargut Hanımefendi ile ne zaman program yapsak tadına doyulamadı. 2011 yılının Ramazan ayında da her gün söyleştik ve “*tasavvuf neden bu gün hayatımızda olmalıdır?*” sorusuna cevap aradık. Güncel sorunlara tasavvuf ve Mesnevi'nin geniş açısından baktık.

Hiç bir üzüm tekrar dönüp koruk olmaz. Aslında koruk kalmakta ısrar edenlerin üzüm oldum iddiası olmasa mesele de kalmaz. İnsan, kendini keşfetmek zahmetine katlanır ve iç dünyasında yol alırsa, yaşlanarak koruk üzüme dönüşmez. Günümüz dünyası insani yanlarımızı çalarak bizi maddi varlığımızla baş başa bırakıyor. İç dünyası olmayan, kendi derinliklerinde düşe kalka yol almamış insanın insani duyarlılıkları taşlaşır.

İç dünyamız bize hediye edilmiş kâinatın bir parçasıdır. Kâinatın içinde insan, insanın içinde kâinat bunun için var. Bu olağanüstü, heyecanlı, zor yolculuğa çıkmadan yapılan ibâdet “zahiri” dir. Batini olan; sevgi, içtenlikle kotarılan ibâdet ve hayatın her alanında şeffaf olabilmektir.

Bulutlar rüzgar bekler. İçtenlik olmadan, imânın rûhu temizleyen pınarı akmaz.

Mevlânâ, yolculuğa başla ve bir an bile mola vermeden, sürekli değişerek dönüşerek yola devam et der.

Eđer bir yerde durursan tekrar yola dűşecek takatin olmaz. Rahatlık, su gibi yapışır eteklerine, seni ağırlaştırır ve dibe çeker.

Gönül gözümüz, kötü ve yetersiz yanlarımızı gördükçe açılır, gizleyerek değil...

Ne kadar âşikâr olursa rûhumuz, o denli nûra boğulur gözlerimiz.

Güneş bütün gece perdeler altına girmeseydi

Dünya, seher çağı, nasıl aydınlanabilirdi?

Seher vakti salalım rûhumuzu ummâna, kuş gibi uçuralım.

Kurtulalım řu ağırlıklardan vesselam!

Nevval Sevindi

“Nefsin hilesi” bölümünde *“Sana isâbet eden her fenâlık kendi nefsendendir”*, diyen Allah’ın kelâmıyla başlayalım.

Gerçeği anlayabilmek için ashabtan bazıları Resûl-i Ekrem (s.a.s.) Efendimiz’den insanı azdıran nefsin hilesine dair bilgi isterlerdi.

Nefis, ibâdetlere, ruhî ihlâslara, öz temizliğine, gizli gazzlardan neler katar? diye sorarlardı. Peygamber’den ibâdetin faziletini ve sevabını arayıp sormazlar da görünen ayıplara dair bilgiler isterlerdi.

Gülü kerevizden ayırt edercesine, inceden inceye, zerreden zerreye nefsin hilelerini tanıır, bilirlerdi.

Sahabenin araştırmacı olanları, kılı kırk yaranları Peygamber Efendimiz’in nefsin hilesi konusundaki beyanları karşısında hayran kalırlardı.

Bütün putların anası, sizin nefsinizin putudur. Hariçte görülen putlar birer yılandır, halbuki nefis putu bir ejderhadır.

Nefis akmak taşı ile demirdir. Put ise akmak taşından sıçrayan kıvılcımdır. O kıvılcım su ile sner.

Kıvılcım sner ama, akmak taşı ile demir su ile söndürülebilir mi? İnsanoğlu bu ikisi de kendisiyle beraber oldukça nasıl emin olabilir?

akmak taşı ile demirin ateşi, kendi içinde gizlenmiştir. Onların ilerine su girmez ki ateşi söndürsün.

Su, ancak dışarıda bulunan ateşi söndürür. O taşın ve demirin içine nasıl girer?

Nefsin ve şehvetin sembolü olan akmak taşı ile demirden, kfrn ve bütün kötülüklerin kıvılcımları sıçrar. Dumanları yükselir.

Kaptaki, kpteki su bitse de, nefis çeşmesinin suyu tazedir, kesilmeden akar durur.

Put kırmak kolaydır, hem de pek kolay, fakat nefis putunu kırmayı kolay sanmak bilgisizliktir, bilgisizlik.

Nefsin her anda bir hilesi vardır ki, onun her hilesiyle isyan denizinde yüzlerce Firavun ile o Firavun'a uyanlardan batmadadır.

Ey kardeş, sen Allah'ın emrine ve aziz Peygamberimiz'in sünnetine uy da ten Eb Cehli'nden ve nefsn isteklerinden kurtul...¹

---

1 şefik Can, *Mesnevi Tercümesi*, Ötüken Neşriyat, İstanbul:2003, C.1-2, s. 49-50 beyit 366-376, 778, 780, 782;
Ken'an Rifi, *Mesnevi-i şerif*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul:2000, s.58 beyit 371-375, s.109-110 beyit 780-785,790,792,794

Evet, Cemâlnur Hanımcım.

CS: Efendim, çok güzel bir bölüm. Ben müsaade eder-seniz her zaman Mesnevîhan'ların *Mesnevî Şerif*'e başladıkları beyitle başlamak isterim.

NS: Lütfen...

CS: *Tû me gü mârâ bedan şeh bar nist*
Ba kerîman kârihâ düşvar nist.

Sakın nefsimden kurtulamam deme, hemen kerim olanın, kerim olan *Mesnevî*'nin eteğine yapış, seni nefsin-den kurtaracaktır. Kerim olanın eteğine yapışmak burada çok önemli. Nefse gelince, bahsedilen nefis aslında Allah'ın ismi şerifini, yani sırrını bizlerde gizlediği kap-tır. Fakat insanlar isme doğru yönecekleri yerde kaba takılıp kalırlar. He zaman olduğu gibi kap önemli olur.

NS: Yani şekil öne çıkıyor...

CS: Şekil öne çıkar. Ben demek önemli olur. Halbuki bende gizli olan bir ben vardır ki, Allah'a ait isimdir o. Hani cân-ı candır gibi. Ama o gizli beni bulmak yerine dıştaki görünen beni adam etmek, geliştirmek için şehvetler, kinler, nefretlerle dolarız. Biz bu nefsin ilk makamına nefis-i emmâre diyoruz. Emreden nefis. Yani bu Peygamber Efendimiz'in yerden yere vurduğu ve yegâne düşmandır; dışarıda düşman olmaz, nefisten başka düşman yoktur dediği...

NS: Onun için büyük cihat diye adlandırdığı...

CS: Evet ve onunla mücâdeleyi de buyurduğunuz gibi büyük cihat diye adlandırdığı bu ego, bu nefs-i emmâre, Hazreti Mevlânâ'nın tıpkı "At idrarını yapmış; üzerine saman çöpü konmuş; üzerine de sinek oturmuş. Var mı benim gibi kaptan-ı derya!" diye geziyor, diyen insanın haline benzer.

NS: Kendi küçüklüğünün farkına varmayıp Yunus Emre'nin dediği "Bir ben var bende, benden içeru" olanı dikkate almayıp, onun farkındalığını yaşamayıp, devamlı cilâlamaya çalıştığı, içinde kendi hırslarından oluşan bir şey var. Hatta zaman zaman, günümüzde egoistlik, övülen bir durum...

CS: Takdir ediliyor, maalesef. Çünkü Allah'la irtibatımız çok azaldığından ve bir de dışı süslemek çok kolay. Mâlûm-i âlînin incinin hakîkisini alamayınca, mecburen gidip yalancısıyla vakit geçiririz. Dışı süslemek, tıpkı o yalancı inciyle, taklit inciyle oylanmak gibidir. Ama kuyumcu, onun hakîkisiyle taklidini çok kolay ayırır. Dolayısıyla bu dışımızın, emreder hâle gelmesi, 'ben biliyorum', 'ben en üstünüm' hâle gelmesidir. İşte o anda felâkete uğrarız; hatta çok hoş bir hikâye vardır *Mesnevi*'de, bu emmâreyi anlatan:

"Âlimin bir tanesi, maalesef gene câhil bir âlimmiş, Ebû Cehil hikâyesinde olduğu gibi; gemiye biner. Fakat kendisi çok iyi bildiği için hemen kaptanı imtihan eder. Kaptan buraya gel bakayım, der. Sen fıkıh bilir misin, hadis bilir misin, Kur'an bilir misin? Kaptan biraz

mahcup olur. Bilmem efendim deyince, peki ya fizik, kimya, matematik der... Pek bilmem efendim deyince, 'Vah vah! Ömrünün yarısı boşa gitmiş' diye kaptanla alay eder. Kaptan gayet üzgündür ama yolcuya bir şey demez. Birkaç gün sonra muazzam bir fırtına kopar. Kaptan gelir, âlime sorar: 'Yüzme bilir misiniz efendim?' Hayır, der âlim. Öyleyse 'Vah vah! Ömrünüzün hepsi, biraz sonra ilminiz dâhil boşa gidecek.' ”

Hazreti Mevlânâ diyor ki, mânâ âleminde yüzdüren ilim, benlik değildir; nefsi emmâre değildir. Rızâdır, râzı olmaktır; nefsin en alt makamı ve en zor verilen, en zor geçilen makamı, emmâredir.

NS: Yani dışarıdan öğrendiğimiz, bize öğretilen, işte kitaplarda okuduğumuz, bize resmi eğitimle verilen bilgiler veya ailemizin zenginliği, güzelliğimiz, aklımız, aklımızın belki çok olması, az olması, bütün bunları topladığımız zaman “Ben çok önemliyim, benim her şeyim var.” İşte gördüğünüz gibi benim unvanım da var, makamım da var, şeklim de var, şemâilim de var, param da var diye insanların birbiriyle yarıştıkları şey, aslında birbirlerinin kişilikleri Allah rızâsı, Peygamberimiz'in sözleri üzerinden değil; demek ki, o kendi ego, kendi emreden ego dediğimiz emirleri yerine getiriyor.

CS: Ne güzel yorumladınız. Yani nefs-i emmârede bir dakika sonrayı bile programlama hakkımız yokken, o sanki bütün hayatı kendimiz var ediyormuşçasına ya

da demin buyurduğunuz her şey bizde baki kalacak-
miş gibi, hiç değişmeyecekmiş gibi...

NS: Ölümsüz gibi...

CS: Evet, onlarla övünür hâle geçmek, işte bunlar
Epiktet'in "Çömlek seviyorsan itiraf et, kırılırsa üzül-
mezsin" dediği gibi her şey yok olmaya ve çürümeye
mahkûmken, geçici şeylerle övünmenin boşluğunu ya-
şamaktır. Ama gelin görün ki, bu hâle Kur'an-ı Kerim
'ölü hâl', der. Yani nefs-i emmârede olan insan Allah'ın
indinde ölüdür. O kadar ki, Allah onu kâle almıyor. Fa-
kat bunun bir üstünde nefs-i levvâme vardır. Yani ya-
vaşça artık kendinin de hatâlı olabileceğini fark eder.
Buna yaşamın başlangıcı denir: Dirilik. Yani insan şöy-
ledir: Bir akıl eder, "Allah'ım beni affet" der, sonra gene
"ama ben haklıyım", der. Yani ikisi arasında...

NS: Evet. Bunu da yine konuşup açacağız mutlaka ama
bugün nefis gibi, ego gibi inanılmaz derya bir konuyu
böyle kısacık bir zamana sığdırıyoruz. Ama hiç olmazsa
merak edilsin, oradan başlansın diye. Evet, bugünkü
sohbetimiz burada sona eriyor ve diyelim ki, "İnsanın
kırması gereken en büyük put, kendi egosudur."

NS: Sevgili Cemâlnur Sargut hanımefendiyle birlikte bugün sizlerle aşkı konuşacağız. Evet, Mesnevî Okumaları'nda aşk çok önemlidir. Çünkü aşk, her şeyin rûhudur, içidir, gözüdür, kulağıdır. Aşk bizim bütün ayıplarımızın, maddî ve mânevî hastalıklarımızın aziz devâsıdır, ilaçtır. Çünkü aşkla aynada, gerçek sen görünür. Aşk ve sevgi bizi insan yapan ve şerefliendiren bir kavramdır. Mesnevî'de bununla ilgili bölümden kısaca bahsedelim:

“Topraktan yaratılan beden aşktan nasip alınca göklere çıktı, yüceldi.”

Dünya bağıını kopar, maddeye olan bağılıktan kendini kurtar da hür ol, ey oğul ne zamana kadar altının, gümüşün esiri olacaksın?

Rızıklar denizini bir testiye dökcek olsan ne kadarını alırsın? Ancak bir günlük kısmet, bir günlük su.

Harislerin, dünyayı çok sevenlerin göz testileri hiç dolmaz. Sedef de kanaat edici olmayınca içi inci ile olmaz.

Halbuki ilâhî aşk yüzünden nefsâniyetten kurtulan, benlik elbisesi yırtılan kimse, hırstan da, ayıptan da, kötülüklerden de tamamıyla temizlenir.

Ey bizim sevdası hoş olan, güzel olan aşkımız, ey bizim bütün mânevî hastalıklarımızın, dertlerimizin tabibi; sevin, şâd ol...

Ey bizim kibir ve gurur hastalığımızın, böbürlenmemizin devâsı olan aşkımız! Ey bizim hasta gönlümüzün Eflâtun'u, Calinus'u!

Topraktan yaratılmış olan bedenimiz aşk yüzünden göklere yükseldi. Dağ bile çevikleşti, oynamaya başladı. Ey âşık, Aşk Tûr Dağı'na can olunca, Tûr mest oldu, kendinden geçti, Mûsâ da düştü bayıldı.

Ben de bütün beşerî kirliliklerden kurtulup, beni yaratacağına ve yaşatana yakın olsaydım da kendimi onda bulsaydım. Kâmil bir insan olarak, ney gibi aşkın söylenmesi gereken bütün sırlarını ve hakikatlerini söyledim. Fakat kendi dilinden anlayanlardan, kendi dilini konuşanlardan uzak düşen kimse, yüzlerce dil, yüzlerce nağme bilse, yine dilsiz olur, susar.

Gül gidip, gül bahçesinin mevsimi geçince, artık bül-bülün başından geçenleri işitmez olursun. Şunu iyi bilin ki, kâinatta var olan her şey sevgilinin tecellîsinden ibârettir, onun yarattıklarıdır. Onun kudretini, yaratma

Aşktan Dinle

CEMÂLNUR
SARGUT

Azalarak çoğalmanın...

Küçölerek büyümenin...

Yavaşlayarak hızlanmanın...

Bir ömrü dere tepe düz, üç seher bir güz
adımlayıp da bir arpa boyuna razı olmanın...

Mesnevi sayfalarında inci-mercan söz olmanın
ve Leylâ'yı gören Mecnun'da göz olmanın...

Hâsılı, eksikleri tam etmenin sırrı ne ola?

'Ayn', 'Şın' ve 'Kaf' ile
3'ler kapısından adım atmanın esrarı...

Ve adımlanan o yolda, o yolculukta hayat
hakkında; nefis, yalan, kadın, cömertlik, gösteriş,
edep, helâl-haram, hoşgörü (...) hakkında AŞK
ile yürünen menzillerden bahseden bir yolcu...

AŞK olsun!

ISBN 978-605-5902-26-1

9 786055 902261

NI
NEFES